

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA**

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NACIONALNOJ
ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ
REPUBLIKE HRVATSKE S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, siječanj 2009.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO
I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE
POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

Ocjena stanja

Pregovaračka stajališta Republike Hrvatske za poglavlje 25. (Znanost i istraživanje) i Zajedničko stajalište Država članica Europske Unije u poglavlju 25. ističu potrebu jačanja nacionalnog istraživačkog sustava i unaprjeđivanje sustava vrednovanja znanstvenih projekata, znanstvenika i znanstvenih organizacija. Vlada Republike Hrvatske je u Nacionalnom programu za pridruživanje EU predvidjela aktivnosti glede tih ciljeva u 2008. godini, a u Izvješću Europske komisije o napretku Republike Hrvatske istaknuta je potreba poboljšanja sustava dodjele državnih sredstava kako bi se osigurala izvrsnost.

Temelj za donošenje predloženih izmjena Zakona su Strateški okvir za razvoj 2006. – 2013., Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje i Znanstvena i tehnologijska politika Republike Hrvatske 2006. - 2010. te pripadajući Akcijski plan. Temeljna postavka svih ovih dokumenata, koje je usvojila Vlada Republike Hrvatske, razvoj je visokokvalitetnog znanstvenog i visokoškolskog sektora koji će biti potpora gospodarskom, društvenom i humanom napretku svog okruženja i koji će svojim doprinosom biti okosnica razvoja društva temeljenog na znanju.

Strateški okvir za razvoj 2006. – 2013. naglašava da, iako je znanstvenoistraživački potencijal u Republici Hrvatskoj značajan, pa Hrvatska ima 2.600 istraživača na milijun stanovnika, što je istovjetno prosjeku novih članica EU-10, njegova iskorištenost i usklađenost s razvojem i potrebama gospodarstva je relativno niska. Slično je i sa strukturom ulaganja u istraživanje i razvoj u kojoj je iznimno nisko sudjelovanje privatnog sektora. Stoga Strateški okvir za prevladavanje ovakvog stanja naglašava potrebu za ubrzanim stvaranjem nacionalnog prostora temeljenog na izvrsnosti, otvorenosti prema međunarodnoj razmjeni znanja, vrednovanju rezultata prema najboljoj međunarodnoj praksi i uključivanje sustava zaštite intelektualnog vlasništva.

Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje Vlada Republike Hrvatske usvojila je u travnju 2008. godine. Tim dokumentom naglašava se nekoliko strukturnih problema među kojima je i opseg i kvaliteta istraživačkih rezultata koji ne dostižu međunarodne standarde i nisu s njima usklađeni. Također, struktura javnog financiranja u RH je takva da ne omogućuje uspostavljanje kompetitivnih odnosa među znanstvenicima. U Akcijskom planu jasno se ističu zadaće hrvatskih institucija, uključujući i Nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zaklada), koje predstavljaju administrativni kapacitet za provođenje strateških ciljeva.

Kao instrumente i akcije kojima se teži postići navedene ciljeve ističe se izgradnja sustava vrednovanja i nagrađivanja koji je na odgovarajući način povezan sa znanstvenim rezultatima i koji će poticati osobnu odgovornost znanstvenika te biti poticajan za pomlađivanje istraživačke populacije. Jedan od instrumenata za postizanje ciljeva na području razvoja znanosti je i jačanje Zaklade kao promicatelja izvrsnosti u hrvatskom istraživačkom prostoru.

Prema Akcijskom planu problem javnog financiranja znanstvenih istraživanja koji bi omogućavao uspostavljanje kvalitetnih natjecateljskih odnosa među znanstvenicima i koje treba slijediti kriterij izvrsnosti i individualne odgovornosti istraživača podrazumijeva financiranje visokokvalitetnih projekata kroz recenzije vrhunskih stručnjaka za određeno područje na svjetskoj razini.

Znanstvena i tehnologijska politika Republike Hrvatske 2006. – 2010. naglašava potrebu jačanja Zaklade te se njeni programi ističu kao mjera za bolju uporabu znanosti pri donošenju odluka te je jedan od dionika programskih mjera za poticanje suradnje znanosti i industrije te povećanja produktivnosti i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Pritom, ovaj dokument naglašava da je nužno definirati strateško usmjerenje Zaklade i poticanje suradnje i partnerstva kroz njene financijske instrumente što je temeljni razlog izmjena Zakona o Zakladi.

Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske osnovana je 2002. godine, te je započela s izgradnjom procedura i financiranjem znanstvenoistraživačkih i visokoobrazovnih projekata 2004. godine. Zaklada je ostvarila niz međunarodnih partnerstava sa srodnim institucijama u Europi, izradila bazu evaluatora i uključila se u članstvo Europske znanstvene zaklade. Tijekom 2008. Zaklada je u suradnji s Mađarskim fondom za znanost pokrenula inicijativu i dobila podršku za uspostavljanje jedinstvenog evaluacijskog prostora deset država srednje i istočne Europe.

U protekle četiri godine Zaklada je stvorila i kadrovske pretpostavke za implementiranje europskih standarda u vrednovanju, praćenju i financiranju istraživačkih projekata i znanstvenika. Stoga predlagatelj smatra da su stvorene sve pretpostavke za preuzimanje glavne uloge u vrednovanju i financiranju znanstvenih projekata, znanstvenika i znanstvenih organizacija od strane Zaklade.

Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

Ovim se zakonskim prijedlogom uređuju sljedeća pitanja:

Smanjuje se obvezna osnovna imovina Zaklade kako bi se oslobodio dio sredstava potreban za prijelaznu fazu razvijanja financijskih instrumenata za financiranje znanstvenih istraživanja u 2009. godini. Naime, svi postojeći znanstveni projekti vezani su ugovornim obvezama do kraja 2009., pa je za pokretanje novih programa kao i za pripremu programa prema kojima će se usmjeriti postojeći znanstveni projekti potrebno osigurati dodatna sredstva. Oslobođanjem dijela sredstava koji su sada registrirani kao osnovna imovina moguće je pripremiti nove programe Zaklade kao financijske instrumente za prijelazno razdoblje.

Smanjenjem obvezne osnovne imovine Zaklade sa 100 milijuna kuna na 10 milijuna kuna prestaje obveza registriranja polovice sredstava koja se dodjeljuju iz Državnog proračuna kao osnovne imovine dok se ne prikupi 100 milijuna kuna. Time se otvara mogućnost uplate sredstava na račun Zaklade iz Državnog proračuna bilo kroz zasebnu stavku bilo kroz uplate ministarstava za financiranje programa bez potrebe osiguranja dvostruke količine sredstava.

Iz Zakona se uklanja adresa sjedišta Zaklade jer se na adresi Strossmayerov trg 4 sada nalazi Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Ostavlja se Upravnom odboru da adresu sjedišta utvrdi Statutom zaklade.

Ovim zakonskim prijedlogom propisuje se nemogućnost sudjelovanja u zakladnim tijelima (osim Upravnog odbora) članova najviših državnih tijela koja se bave pitanjima znanosti i visokog obrazovanja, kao i zaposlenika ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje. Time se osigurava nezavisnost Zaklade od tijela državne uprave i dodatno smanjuje mogućnost sukoba interesa. Također, propisuje se da se članovi tijela Zaklade ne mogu natjecati za sredstva Zaklade za vrijeme trajanja mandata kao i godinu dana po završetku mandata kao i njihova obveza da prijave svako postojanje sukoba interesa u odnosu na projekte koji sudjeluju u natječajnom postupku. Osim navedenog, propisuje se i obveza Upravnog odbora Zaklade da izradi akt kojim se uređuju pitanja sukoba interesa.

Zakonski prijedlog u prijelaznim i završnim odredbama određuje prestanak važenja članka 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji određuje financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta i znanstvene opreme na način da ministarstvo nadležno za znanost uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost raspisuje natječaje za financiranje, a odluke donosi ministar na temelju vrednovanja i na temelju prosudbe nezavisnih stručnjaka čiju listu utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost.

Na taj se način omogućuje Zakladi da započne preuzimati središnju ulogu u financiranju znanstvenih projekata u Republici Hrvatskoj.

Posljedice koje će prosteći donošenjem ovog zakona

Donošenjem ovoga zakona ispuniti će se obveze iz Pregovaračkih stajališta Republike Hrvatske za poglavlje 25. (Znanost i istraživanje) i Nacionalnog programa za pridruživanje EU te preporuke iz Zajedničkog stajališta Država članica EU u poglavlju 25. i Izvješća Europske komisije o napretku Republike Hrvatske. Nadalje, Donošenjem ovog zakona ispuniti će se uvjeti i preporuke tri osnovna strateška dokumenta Vlade Republike Hrvatske čiji je cilj razvoj visokokvalitetnog znanstvenog i visokoškolskog sektora: Strateškog okvira za razvoj 2006. – 2013., Akcijskog plana za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje te Znanstvene i tehnologijske politike Republike Hrvatske 2006. - 2010.

Donošenjem ovog zakona osigurati će se uvjeti za stalni priljev sredstava Zakladi te usmjeravanje njenih ulaganja u najistaknutija istraživanja putem jasnih i transparentnih procedura i međunarodne recenzije, sukladno preporukama Znanstvene i tehnologijske politike Vlade Republike Hrvatske 2006. – 2010. Zaklada već svojim programima omogućava financiranje po tom sustavu, no njeno daljnje jačanje i rekonstruiranje koje je predviđeno izmjenama Zakona, voditi će ka preuzimanju središnjeg mjesta u financiranju znanstvenih projekata. Pritom, razgraničiti će se mogućnosti financiranja znanstvenih istraživanja iz različitih izvora, ponajprije iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Zakon u tom smislu, uz tehničke izmjene, stvara temelj za restrukturiranje Zaklade i ustanovljavanje tijela kojima će se takvo financiranje provoditi.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području sustava znanosti i visokog obrazovanja, a sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj po hitnom postupku.

Predlagatelj smatra kako je ovaj zakon potrebno donijeti po hitnom postupku radi ubrzanja usklađivanja hrvatskog sustava znanosti i visokog obrazovanja sa Europskim istraživačkim prostorom i Europskim prostorom visokog obrazovanja. Za promjenu sustava financiranja znanstvenih istraživanja i uvođenje novih financijskih instrumenata potrebna je najmanje godina dana te, budući da ugovori za većinu postojećih znanstvenih projekata ističu krajem 2009. godine, predlagatelj smatra da je zakon potrebno donijeti po hitnom postupku kako bi Zaklada imala dovoljno vremena za provođenje strukturnih promjena, potrebnih priprema i provođenje natječaja.

Nadalje, predlaže se ovaj zakon donijeti po hitnom postupku kako bi se u sustavu financiranja znanstvenih i visokoobrazovnih programa i projekata predvidjele daljnje mjere protiv korupcije. Strategijom suzbijanja korupcije koju je donio Hrvatski sabor 16. lipnja 2008. godine (Narodne novine, broj 75/08), u glavi 5.11., utvrđeno je da je osiguran potreban stupanj transparentnosti i kontrole te postignuta viša razina kvalitete postupka prijave, vrednovanja i financiranja znanstvenih projekata i programa, a kao jedan od ciljeva u području znanosti, obrazovanja i športa radi suzbijanja korupcije, utvrđeno je da je potrebno osigurati transparentno korištenje sredstava predviđenih za znanost, obrazovanje i šport. S obzirom na potrebu postizanja navedenog cilja - što većeg stupnja objektivnosti i transparentnosti u financiranju znanstvenih, visokoobrazovnih i tehnologijskih projekata i programa, ovim zakonom propisuje se provedba postupaka za dodjelu sredstava za navedene projekte i programe od strane Zaklade s ciljem smanjenja mogućnosti utjecaja tijela državne uprave i najviših stručnih tijela u sustavu znanosti i visokog obrazovanja na dodjelu sredstava za navedene projekte i programe.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I
TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE**

Članak 1.

U Zakonu o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj (Narodne novine, 117/01), u članku 2. stavak 3. briše se, a dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„(1) Zaklada se osniva sa svrhom promocije znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj s temeljnim ciljem osiguravanja gospodarskog razvoja i poticanja zapošljavanja. Zaklada osigurava potporu znanstvenih, visokoobrazovnih i tehnologijskih programa i projekata te poticanje međunarodne suradnje na području visokog školstva. Potpora uključuje i financiranje znanstvenih programa i projekata od posebnog interesa u području temeljnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja. Zaklada dodjeljuje stipendije poslijediplomandima, poslijedoktorandima te stručnjacima u gospodarstvu i stručnjacima u znanstvenim i visokoškolskim ustanovama Republike Hrvatske.

(2) Zaklada raspisuje natječaje za znanstvene projekte i programe u skladu sa nacionalnim strateškim dokumentima za razvoj znanosti, temeljem kojih provodi postupak prijave, vrednovanja, nadzora i evaluacije financiranih projekata i kolaborativnih znanstvenih programa.

(3) Uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i donošenja odluka za financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju se pravilnikom o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade.“

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„(1) Tijela Zaklade su Upravni odbor i upravitelj Zaklade do imenovanja upravnog odbora te ostala tijela određena statutom Zaklade.

(2) Članovi zakladnih tijela moraju poslove Zaklade voditi savjesno, u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, statuta i drugih općih akata Zaklade.

(3) Članovi zakladnih tijela ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u projektima i programima Zaklade za vrijeme njihovog članstva u zakladnim tijelima te godinu dana po završetku članstva.

(4) Članovi drugih zakladnih tijela, osim Upravnog odbora, ne mogu biti članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja, kao ni zaposlenici ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje.

(5) Članovi Upravnog odbora i drugih zakladnih tijela dužni su prijaviti svako postojanje sukoba interesa u odnosu na projekte koji sudjeluju u natječajnom postupku, sukladno općem aktu o sprječavanju sukoba interesa koji donosi Upravni odbor.“

Članak 4.

U članku 5. stavku 2. podstavak 2. mijenja se i glasi:

„- javnih znanstvenih instituta, koji predlažu Hrvatskom saboru člana Upravnog odbora Zaklade na način propisan pravilima Zaklade“.

Podstavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„- nacionalnog vijeća za područje znanosti i
- nacionalnog vijeća za područje visokog obrazovanja“.

Članak 5.

U članku 6. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Upravni odbor Zaklade donosi Strateški plan Zaklade u kojem se na višegodišnjoj razini razrađuju ciljevi i programi.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 6.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Osnovnu imovinu Zaklade čini iznos od 10.000.000,00 kuna koji na račun Zaklade uplaćuje ministarstvo nadležno za znanost i visoko obrazovanje na teret stavaka proračuna istog ministarstva.“

U stavku 2. broj stavka (3) zamjenjuje se brojem (2).

Stavak 3. briše se.

Članak 7.

U cijelom tekstu Zakona riječi „Ministarstvo znanosti i tehnologije“ zamjenjuju se riječima „ministarstvo nadležno za znanost i visoko obrazovanje“ u odgovarajućem padežu, a riječi „ministar znanosti i tehnologije“ zamjenjuju se riječima: „ministar nadležan za znanost i visoko obrazovanje“ u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

Upravni odbor Zaklade obvezan je u roku od mjesec dana od stupanja ovoga Zakona na snagu uskladiti statut Zaklade sukladno odredbama ovoga Zakona i dostaviti ga na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Upravni odbor Zaklade obvezan je u roku od tri mjeseca od stupanja ovoga Zakona na snagu donijeti ostale opće akte Zaklade predviđene ovim Zakonom i statutom Zaklade te ih dostaviti na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Članak 9.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH i 46/07).

Natječajni postupci za financiranje znanstvenih projekata i programa, započeti sukladno članku 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07- Odluka USRH, 46/07), završit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

U članku 1. brisan je stavak 3. članka 2. Zakona koji je navodio sjedište Zaklade, te će isto, sukladno mogućnosti koju predviđa Zakon o zakladama i fondacijama, biti propisano Statutom Zaklade.

Člankom 2. mijenja se članak 3. Zakona, te se propisuje nadležnost Zaklade za raspisivanje natječaja te provođenje, evaluaciju, vrednovanje i nadzor nad znanstvenim projektima i programima. Također propisuje se da se uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i donošenja odluka za financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju pravilnikom o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe zaklade, kojeg, sukladno članku 6. stavku 1. Zakona, donosi Upravni odbor Zaklade.

Člankom 3. u cijelosti se mijenja članak 4. Zakona te propisuje ovlast Zaklade da statutom može predvidjeti i druga zakladna tijela osim Upravnog odbora. Propisuje se da članovi zakladnih tijela ne mogu sudjelovati u projektima i programima Zaklade za vrijeme njihovog članstva te godinu dana po završetku članstva. Također, propisuju se i drugi slučajevi u kojima se može pojaviti sukob interesa u ovim postupcima, kao i donošenje općeg akta kojim će se detaljnije regulirati ova materija.

Člankom 4. mijenja se članak 5. stavak 2. Zakona na način da se općenitije navode najviša tijela u području znanosti i visokog obrazovanja te na način da se navedeni stavak dopunjuje načinom na koji javni znanstveni instituti predlažu Hrvatskom saboru člana Upravnog odbora Zaklade.

Člankom 5. se u stavku 6. Zakona dodaje novi stavak 2. kojim se propisuje da Upravni odbor Zaklade donosi Strateški plan Zaklade.

Člankom 6. mijenja se članak 10. stavak 1. Zakona na način da se propisuje drugi iznos osnovne imovine Zaklade, te se briše dosadašnji stavak 3.

Člankom 7. propisana je izmjena naziva nadležnog ministarstva, kao i nadležnog ministra.

Članak 8. određuje prestanak važenja članka 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te predstavlja prijelaznu odredbu kojom je propisano da će se natječajni postupci za financiranje znanstvenih projekata i programa, započeti sukladno članku 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, završiti prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 9. određuje obvezu Upravnog odbora Zaklade da uskladi Statut Zaklade s ovim Zakonom i dostavi ga na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje u roku od mjesec dana od stupanja ovoga Zakona na snagu te obvezu Upravnog odbora da u roku od tri mjeseca od stupanja ovoga Zakona na snagu donese ostale opće akte Zaklade i dostavi ga na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Članak 10. predstavlja završnu odredbu Zakona kojom je propisano njegovo stupanje na snagu.

TEKST ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

**ZAKON O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I
TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE
(Narodne novine, broj 117/01)**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom osniva Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zaklada), utvrđuje se njena svrha, tijela, osnovna imovina, način i izvori financiranja.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o zakladama i fondacijama.

Članak 2.

(1) Osnivač Zaklade je Republika Hrvatska.

(2) Ime Zaklade je Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske.

(3) Sjedište Zaklade je u Zagrebu, Trg J. J. Strossmayera 4.

(4) Zaklada je pravna osoba, a svojstvo pravne osobe stječe upisom u Zakladni upisnik.

II. ZAKLADNA SVRHA

Članak 3.

(1) Zaklada se osniva sa svrhom promocije znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj s temeljnim ciljem osiguravanja gospodarskog razvoja i poticanja zapošljavanja. Zaklada osigurava potporu znanstvenih, visoko-obrazovnih i tehnologijskih programa i projekata te poticanje međunarodne suradnje na području visokoga školstva. Potpora uključuje i pomoć u realizaciji znanstvenih programa od posebnog interesa u području fundamentalnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja.

(2) Zaklada posebice financira programe visokog obrazovanja, koji će rezultirati inovacijama i patentima, te programe visokog obrazovanja, znanosti i tehnologijskog razvoja, dodjeljuje školarine nadarenim studentima (diplomantima i poslijediplomantima), posebno mlađim i istaknutim znanstvenicima i stručnjacima u gospodarstvu i znanstvenim i visokoškolskim ustanovama Republike Hrvatske.

III. ZAKLADNA TIJELA

Članak 4.

(1) Tijela Zaklade su Upravni odbor i upravitelj Zaklade do imenovanja Upravnog odbora.

(2) Članovi zakladnih tijela moraju poslove Zaklade voditi savjesno, u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, statuta i drugih općih akata Zaklade.

Članak 5.

(1) Zakladom upravlja Upravni odbor Zaklade koji ima sedam članova.

(2) Članove Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor. Po jednog člana Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor na prijedlog:

- Rektorskog zbora visokih učilišta Republike Hrvatske,
- javnih znanstvenoistraživačkih instituta,

- Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
- Nacionalnoga znanstvenog vijeća i
- Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu.

(3) Dva člana Upravnog odbora Hrvatski sabor imenuje na prijedlog ministra znanosti i tehnologije.

(4) Članovi Upravnog odbora Zaklade biraju između sebe predsjednika Upravnog odbora Zaklade i dva zamjenika većinom ukupnog broja članova. Zamjenici zamjenjuju spriječenog, odnosno odsutnog predsjednika, prema redosljedu koji utvrdi Upravni odbor.

(5) Na rad članova Upravnog odbora Zaklade, primjenjuju se odredbe statuta Zaklade.

(6) Način rada Upravnog odbora Zaklade pobliže će se urediti Poslovníkom.

Članak 6.

(1) Upravni Odbor Zaklade donosi statut Zaklade, poslovnik o svom radu, pravilnik o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, donosi odluke o dodjeli sredstava, upravlja i nadzire vođenje poslova Zaklade, odlučuje o korištenju imovine Zaklade, podnosi izvješća o radu zaklade te obavlja druge poslove sukladno zakonu i statutu Zaklade.

(2) Predsjednik Upravnog odbora Zaklade zastupa Zakladu, provodi odluke Upravnog odbora, vodi poslove Zaklade sukladno odlukama Upravnog odbora, odgovoran je za zakonitost rada Zaklade, predlaže Upravnom odboru financijski plan i zaključni račun, podnosi izvješća Upravnom odboru o stanju poslova i financijskom stanju Zaklade, te obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, drugim propisima i statutom Zaklade.

(3) Predsjednik Upravnog odbora može dati drugoj osobi pisanu punomoć za sklapanje određenih vrsta ugovora i poduzimanje drugih pravnih radnji, odnosno za sklapanje pojedinačno određenih ugovora i poduzimanje drugih pojedinačno određenih pravnih radnji.

Članak 7.

(1) Sjednice Upravnog odbora Zaklade saziva predsjednik Upravnog odbora najmanje jednom u tri mjeseca.

(2) Sjednica se može održati ukoliko je nazočna većina članova Upravnog odbora, a pravovaljane odluke donose se većinom glasova nazočnih članova Upravnog odbora.

(3) Odluke Upravnog odbora objavljuju se na oglasnoj ploči u sjedištu Zaklade ili na neki drugi prikladan način.

Članak 8.

(1) Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine s pravom ponovnog izbora.

(2) Hrvatski sabor će razriješiti člana Upravnog odbora ako član svoje dužnosti ne obavlja savjesno, u skladu sa zakonom i drugim općim aktima Zaklade, ako nesudjelovanjem u radu na sjednicama ili na drugi način ne ispunjava svoje obveze, ako se utvrdi da ima osobne ili poslovne interese koji su suprotni interesima Zaklade, ako svojim ponašanjem i istupima narušava ugled Zaklade, ili ne ispunjava koji od uvjeta iz članka 21. stavka 1. Zakona o zakladama i fondacijama.

Članak 9.

Upravni odbor može osnovati stručne službe, te stalne i povremene komisije radi prikupljanja znanstvenih programa, analize i ocjene tih programa, obrade zamolbi, izrade prijedloga Upravnom odboru i za obavljanje drugih poslova iz svog djelokruga.

IV. OSNOVNA IMOVINA ZAKLADE

Članak 10.

(1) Osnovnu imovinu Zaklade čini iznos od 2.025.000,00 kuna koji će na račun Zaklade uplatiti Ministarstvo znanosti i tehnologije na teret stavaka proračuna ovog Ministarstva.

(3) Imovinu iz stavka 1. ovoga članka osigurava osnivač Zaklade.

(3) Zaklada je obvezna u zakladni upisnik upisati povećanje osnovne imovine za iznos 50% godišnjih prihoda iz članka 15. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, sve dok osnovna imovina ne dostigne iznos od 100.000.000,00 kuna. Prijava upisa povećanja podnosi se u roku od 30 dana od dana uplate.

Članak 11.

- (1) Zaklada ima samostalan kunski račun.
- (2) Devizna sredstva zaklade bit će deponirana na deviznom računu otvorenom kod poslovne banke.

V. FINANCIRANJE, FINACIJSKO POSLOVANJE I NADZOR NAD RADOM ZAKLADE

Članak 12.

- (1) Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda.
- (2) Prihodi se odlukom Upravnog odbora raspoređuju za zakladne svrhe iz područja znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja.

Članak 13.

Prihode od osnovne imovine čine kamate i drugi prinosi od financijske imovine, kao i najamnine i slične naknade u slučaju da Zaklada ima u vlasništvu nekretnine ili drugu pokretnu imovinu različitu od novca ili financijske imovine.

Članak 14.

- (1) Darovnice su novčana sredstva, robe, usluge i prava koje Zaklada dobiva za ostvarenje, svoje zakladne svrhe od trgovačkih društava, fizičkih osoba, udruga, zaklada, fundacija, odnosno takvi darovi drugih domaćih i stranih osoba.
- (2) Na darovnice iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se porezne olakšice i povlastice prema posebnim zakonima.

Članak 15.

- (1) Zaklada ostvaruje i prihod iz Fonda za razvoj i zapošljavanje u visini utvrđenoj financijskim planom Fonda.
- (2) Ukoliko Zaklada na temelju propisa ili odlukom Vlade Republike Hrvatske postane vlasnik dionica ili udjela u trgovačkom društvu u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Republike Hrvatske, Zaklada nema upravljačka prava, ali odgovarajući dio dividende postaje prihod Zaklade.
- (3) Zaklada može ostvarivati prihode na osnovi članka 17. stavka 5. Zakona o zakladama i fundacijama.

Članak 16.

- (1) Pod drugim prihodima Zaklade smatra se stjecanje prihoda od popratnih aktivnosti kao što su organiziranje dobrotvornih priredbi, izrada i prodaja tiskovina, amblema, značaka i slične aktivnosti.
- (2) Pod drugim prihodima smatra se i 1% udjela u dobiti od komercijalizacije znanstvenih ili tehnologijskih otkrića financiranih od Republike Hrvatske ili ustanove osnovane od Republike Hrvatske. Za slučaj kada Zaklada financira projekte, postotak budućeg udjela u dobiti od znanstvenog ili tehnologijskog otkrića, utvrđuje se posebnim ugovorom sklopljenim između nositelja projekta i Zaklade, s tim da taj postotak ne može biti manji od 10%.

Članak 17.

- (1) Financijska godina Zaklade počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca iste godine.

(2) Upravni odbor Zaklade je obvezan u roku od mjesec dana po isteku tromjesečja dostaviti Ministarstvu znanosti i tehnologije financijsko izvješće o radu Zaklade.

(3) Po okončanju financijske godine Upravni odbor Zaklade je obvezan Hrvatskom saboru i državnim tijelima podnijeti odgovarajuća izvješća, sukladno odredbama članka 31. stavka 3. Zakona o zakladama i fondacijama.

Članak 18.

(1) Upravni odbor Zaklade je obvezan do petnaestog u mjesecu dostaviti Ministarstvu znanosti i tehnologije izvješće o radu Zaklade za prethodni mjesec.

(2) Upravni odbor Zaklade je obvezan, prije donošenja izmjena i dopuna statuta Zaklade, Poslovnika o radu Upravnog odbora ili drugog općeg akta kojim se utvrđuju pojedina pitanja ustrojstva ili rada Zaklade, zatražiti suglasnost Ministarstva znanosti i tehnologije.

VI. ODGOVORNOST ZAKLADE

Članak 19.

(1) Za obveze u poslovanju Zaklada odgovara cijelom svojom imovinom.

(2) Gubici Zaklade pokrivaju se iz sredstava Zaklade.

VII. STATUT I DRUGI OPĆI AKTI ZAKLADE

Članak 20.

(1) Zaklada ima statut kojim se uređuje način ostvarivanja svrhe i unutarnje ustrojstvo Zaklade te druga pitanja značajna za ostvarivanje zakladne svrhe.

(2) Drugi opći akti moraju biti u skladu s odredbama statuta, ovoga Zakona i drugih propisa.

(3) Tumačenje odredaba statuta i drugih općih akata daje Upravni odbor Zaklade.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(1) Vlada Republike Hrvatske imenuje upravitelja Zaklade u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Upravitelj zaklade je ovlašten zastupati Zakladu i poduzimati sve potrebne radnje do imenovanja zakladnih tijela, kada prestaju sva njegova ovlaštenja.

(2) Upravitelj Zaklade obvezan je u roku od 10 dana od dana imenovanja podnijeti statut Zaklade Ministarstvu znanosti i tehnologije na suglasnost. Nakon dobivanja suglasnosti obvezan je u daljnjem roku od 15 dana, a najkasnije u roku od 30 dana od dana imenovanja, podnijeti statut Zaklade na odobrenje Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave.

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

ZAKON O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU*Financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta i znanstvene opreme*
Članak 111.

(1) Ministarstvo uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost raspisuje natječaje za financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta znanstvenih novaka, te znanstvene infrastrukture i opreme iz sredstava državnog proračuna. Natječaji su otvoreni za prijave do njihovih opoziva (otvoreni natječaj), a odluke o financiranju donosit će se periodično, najmanje jednom godišnje, a najmanje četiri puta godišnje za znanstvene novake, u skladu s raspoloživim sredstvima.

(2) Na natječaj za znanstvene projekte mogu se prijaviti znanstvene organizacije, znanstveni centri izvrsnosti, znanstvenici i skupine znanstvenika. Na natječaj za suradnička radna mjesta i na natječaj za nabavku znanstvene infrastrukture i opreme prijavu mogu podnijeti znanstvene organizacije.

(3) Odluku o financiranju projekata, suradničkih radnih mjesta i nabave znanstvene opreme donosi ministar. Vrednovanje se temelji na anonimnoj prosudbi nezavisnih stručnjaka iz zemlje i inozemstva čiju listu po pojedinim znanstvenim područjima utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost.

(4) O dodjeli sredstava iz državnog proračuna za nabavu kapitalne i srednje znanstvene opreme znanstvena organizacija zaključuje ugovor s Ministarstvom u kojemu se utvrđuje način korištenja opreme od strane drugih znanstvenih organizacija i znanstvenika čiji se rad financira ili sufinancira iz državnog proračuna. Ministarstvo vodi upisnik znanstvene opreme nabavljene dijelom ili u cijelosti iz sredstava proračuna.